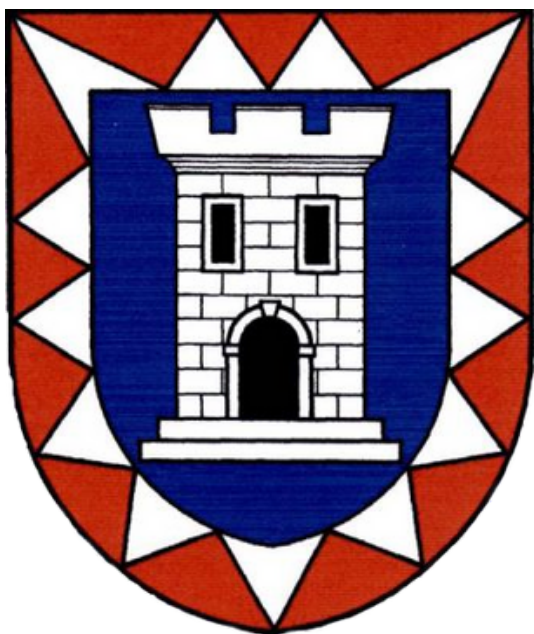

Deblínský zpravodaj

UVNITŘ NAJDETE:

- úvodní slovo starosty
- aktuality
- jerlín japonský
- komplexní pozemkové úpravy
- z historie naší knihovny – 3. část
- deblínský fotbal
- drakiáda 2023
- okénko do deblínských zahrad
- jak uchovat přes zimu zdravé ovoce
- ze života školy
- kulturní komise
- zájezd do Zlína a Strážnice
- zapište si do kalendáře

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTY

Vážení občané,

čas letí velmi rychle a vy budete tento zpravodaj číst v době, kdy nám bude zbývat do začátku adventu méně než měsíc a od toho už je jen krůček ke konci roku 2023.

Je to již rok, co jsem usedl do starostenské židle a mohu i trošku zrekapitulovat uplynulý rok. O těch menších projektech, které se za uplynulý rok podařilo zrealizovat, vás pravidelně informuji v rubrice „Aktuality“. Z těch větších projektů bych chtěl připomenout zprovoznění druhé komory vodojemu pro lepší zásobování našeho městyse pitnou vodou a projekt výstavby opěrné zdi včetně rekonstrukce komunikace v části Pod Křibem, která aktuálně probíhá, a která by měla být dokončena do konce tohoto roku.

Přislíbená rekonstrukce mostku přes Závistku v části Pod Cihelnou nemohla být v letošním roce zrealizována z důvodu průtahů ve vyjadřovacích procesech dotčených orgánů, které měly takové zpoždění (bohužel naším úřadem neovlivnitelné), že realizace musela být posunuta na rok 2024.

Příprava výstavby nové komunikace v nově vzniklé ulici Za kostelem je ve fázi dokončování vlastního projektu (samozřejmě včetně odpovídajícího veřejného osvětlení) a následovat bude proces vyjadřování dotčených orgánů.

Uvidíme, co nám příští rok přinese v dotačních titulech, rozpracovaných projektů máme několik, uvidíme. Z těch větších a zásadnějších pouze zmíním revitalizaci centrální části návsi včetně nové autobusové zastávky odpovídající aktuální době, odbahnění rybníka včetně opravy hráze a stavidla a rozšíření veřejného osvětlení do ulic a míst, která zatím veřejným osvětlením vybavena nejsou.

Zároveň s blížícím se časem adventu bych vás chtěl informovat o změnách v organizaci již tradičních svatomartinských oslav, kdy jsme zvolili vhodnější místo pro začátek lampionového průvodu s možností zakoupení občerstvení již na začátku celé akce a na závěr akce vás bude čekat překvapení, spočívající v tanečním vystoupení, které jsme doposud v našem městyse neviděli. Akce se bude konat v pátek 10. 11. O podrobnostech budete samozřejmě informováni, ale již teď vás všechny (nejen rodiče a prarodiče žáků navštěvujících mateřské školy a základní školu) na tuto akci srdečně zvu.

Rovněž u rozsvěcení vánočního stromu se navracíme k dřívější tradici rozsvěcení na jednom místě s vystoupením dětí tak, jak jsme byli zvyklí ještě před realizací průtahu naším městysem a covidovými roky, což nám dřívější tradici na mnoho let výrazně pozměnilo.

Závěrem bych vám do nového roku 2024 popřát zejména zdraví, optimismus a mnoho úspěchů jak v osobním, tak i pracovním životě.

starosta
Ing. Luboš Jaroušek

- **Z-BOX:** jistě jste si povšimli, že se podařilo vyjednat rozšíření Z-BOXu, který je v hojně míře využíván.
- **Kontejner na textil:** rovněž se podařilo vyjednat doplnění dalšího kontejneru na textil, tentokrát již bez sekce na odesílání, aby se do něj vešlo více vyřazeného textilu. Zároveň jsme pod oba kontejnery vytvořili zpevněnou plochu a umístili je naproti obchodu Hruška.
- **Schody v areálu základní školy k multifunkčnímu hřišti:** během prázdnin byly původní schody, které byly dlouhodobě ve špatném stavu nahrazeny novými, včetně zábradlí. Ještě bude doplněno odvodnění nad schody.

- **Oprava komunikace v lokalitě Pod Křibem včetně zatrubnění zbývajících částí potoka v této lokalitě:** tato stavba se začala realizovat na začátku srpna a zatím nám svědčí i počasí, takže práce stále probíhají dle naplánovaného harmonogramu. Zatrubnění potoka v místech před novou opěrnou zdí je dokončeno, zbývá ještě postavit vstupní šachtu, zatrubnění před mostem přes silnici 379/II je dokončeno, zbývá osadit zábradlí a mříž vstupu nouzového přelivu. Vlastní opěrná zeď utěšeně roste, postup prací je vidět z příložených fotografií.

- **Knihovna:** jak jsem již avizoval, knihovnický systém CLAVIUS byl nahrazen systémem TRITIUS a knihovna byla vybavena novým počítačem. Na tuto modernizaci jsme obdrželi 75% dotaci. Zároveň si vás dovoluji informovat, že ke konci září ukončila svoji knihovnickou činnost paní Sojková a od 1. 10. naše knihovna funguje s novou knihovnicí. Aktuálně máme v knihovně bez pár kusů 4000 knih a rovněž knihovna využívá půjčování knih z výměnných souborů střediska knihovny Tišnov. Zvu do knihovny i ty občany, kteří tam zatím nezavítali. Víím, že dnešní doba čtení moc nepřeje, ale zkuste to !

- **Hřbitov** – sedáky laviček na hřbitově byly nahrazeny novými.

- **Hřiště u MŠ Krtek** – do pískoviště byl doplněn nový písek a lavičky se dočkaly nových latí.

- **Místní rozhlas** – byla provedena údržba a servis všech tlampačů místního rozhlasu; snad už všichni slyšíte dobře hlášení rozhlasu. V případě, že někde ještě jsou nějaké neodhalené nedostatky, ozvěte se prosím Úřadu městyse, nejlépe prostřednictvím „Hlášení závad“ na našich webových stránkách.
- **Tradiční orientační závod horských kol Bludný kruh** – poskytli jsme finanční příspěvek ve výši 5 000 Kč na tradiční orientační závod horských kol Bludný kruh
- **Digitální technické mapy:** možná jste si všimli projíždějících vozů s kamerou na střeše. V tomto případě se jednalo o mapování sítí v našem městyse, neboť nový zákon č. 47/2020 Sb. ve vazbě na vyhlášku č. 393/2020 Sb. ukládá obcím a městům (tedy i nám) zmapovat dopravní a technickou infrastrukturu obce jako podklad pro vypracování digitálních technických map.
- **Smlouvy o dodávce vody a odvádění odpadních vod** – těm, kteří již byli na našem úřadu podepsat nové smlouvy o dodávce vody a odvádění odpadních vod bych chtěl poděkovat za vstřícný přístup, a těm, kteří tak doposud neučinili, bych toto rád připomenul. To, že musíme uzavřít nové smlouvy není výmysl našeho úřadu, ale zákonná povinnost vyplývající z nového zákona č. 167/2023 Sb. (Zákon o vodovodech a kanalizacích), neboť oproti původnímu zákonu č. 274/2001 Sb. obsahuje 606 změn.
- **Obecně závazná vyhláška pro pohyb psů** – aby požadavků dle novel legislativy nebylo dost, musíme dle legislativních požadavků upravit i Obecně závaznou vyhlášku městyse Deblín, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství v městyse. Vyhláška bude samozřejmě zveřejněna jak na úřední desce, tak na webových stránkách městyse.
- Do konce roku 2023 budeme ještě muset podle požadavků novel legislativy upravit Obecně závaznou vyhlášku městyse Deblín o místním poplatku ze psů, Obecně závaznou vyhlášku městyse Deblín o místním poplatku za užívání veřejného prostranství a Obecně závaznou vyhlášku městyse Deblín o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství
- **Havárie vody** – závěrem bych chtěl poděkovat našim obecním zaměstnancům Petru Pokornému, Liborovi Balákovi a Janu Kotrncovi za obětavý zásah při havárii zásobování vodou. Jejich zásluhou si většina obyvatel ani žádné závady nevšimla. Dne 23. 6. 2023 (pátek odpoledne) došlo k přerušení napájení čerpadel čerpajících pitnou vodu z vrtů do vodojemu. Vzhledem k času poruchy nezbylo nic jiného, než operativně zajistit náhradní zdroj elektrické energie k napájení čerpadel pro zajištění zásobování městyse pitnou vodou, a to pomocí benzínové elektrocentrály. Výše uvedení zaměstnanci zajistili nepřetržitou přítomnost vždy alespoň jednoho zaměstnance při obsluze elektrocentrály, a to od 23. 6. 15:00 do 26. 6. 12:00.

- K pomníku padlým za I. světové války jsme u příležitosti státního svátku 28. října položili za městys květinovou vazbu.

- V dubnu jsme pro zvýšení bezpečnosti na přechodu v centrální části městysu nechali nainstalovat z obou stran přechodu pro chodce **radary měřící rychlost projíždějících vozidel**. Nyní se podařilo vyjednat ještě **položení červeného asfaltu**, rovněž z obou stran přechodu, pro další zvýšení bezpečnosti přecházejících chodců, zejména dětí na cestě do školy a ze školy. Červené asfalty nejenže vizuálně upozorní řidiče na potencionálně nebezpečný úsek, ale rovněž nají drsnější povrch, který jednak umožní účinnější brzdění vozidlům, jednak umožní, zejména v zimních měsících, lepší rozjezd vozidel do kopce.

autor textu: Ing. Luboš Jaroušek

autoři fotografií: Ing. Luboš Jaroušek a Mgr. Tereza Kružiková

JERLÍN JAPONSKÝ

Chtěl bych se s vámi podělit o krásu jedné z dominant našeho hřbitova, kterým je bezesporu krásný strom s názvem jerlín japonský a zároveň přinést pár informací o tom, že se jedná o strom opravdu ojedinělý, kterých u nás neroste mnoho, a ty co v České republice rostou, jsou většinou součástí zámeckých parků a zahrad. A my máme tento vzácný a ojedinělý strom na našem hřbitově, navíc v nadmořské výšce, kde se již jejich růstu příliš nedaří.

Vím, že zejména vy, kteří máte svoje hroby pod tímto stromem a v jeho blízkosti, tento článek nebudete číst s nadšením, neboť právě v těchto dnech, kdy opadávají listy z tohoto stromu budete muset svoje hroby častěji uklízet, ale snad to za tu krásu, jedinečnost stromu, a v letních měsících stín, který poskytuje, stojí. Konec konců, stromy na hřbitovy patří a vytváří přirozenou, tichou a klidnou atmosféru. Jistě znáte starý hřbitov v Tišnově, kde je stromů spousta, nebo krásná stromořadi na Ústředním hřbitově v Brně, kde aleje podél cest vytváří atmosféru odpovídající slovům „odpočívajte v pokojí“.

Náš jerlín necháváme pravidelně ošetřovat a prořezávat specializovanou arboretickou firmou, která má v oblasti péče o takové stromy dlouholeté zkušenosti.

Nyní již pár slov k našemu jerlínu:

navzdory svému druhovému jménu není tento druh původní v Japonsku, kam byl jen zavlečen. Původní areál rozšíření zahrnuje oblasti Dálného východu, především Čínu a Koreu. Pěstováním jako okrasný strom se jerlín rozšířil do mírného pásu celého světa. V Evropě je znám a pěstován od 18. století, v Česku od roku 1835, a to v pražské Královské oboře. Nejstarší živé stromy byly udržovány od roku 1760 až do začátku 20. století jednak v Kew v Anglii, jednak ve vídeňském Schonbrunnu. Jeden z nejstarších exemplářů nejen v Česku, ale ve střední Evropě vůbec, roste od roku 1910 v zámeckém parku ve Valticích.

Další stoletý exemplář se nachází v obci Brodce u Mladé Boleslavi. V roce 2013 byl prohlášen památným stromem. V Praze se skupina vzrostlých jerlínů nachází například v areálu Vyšehradu v parku sousedícím s bazilikou svatého Petra a Pavla. Jeden vzrostlý exemplář starší než 50 let se nachází v obci Třemošná cca 5 km od Plzně. A náš jerlín je starší jak 90 let !! Květenství vytváří koncové laty dlouhé až 30 cm, tvořené velkým množstvím (až 80) drobnými kvítky. Jednotlivé motýlokvěté kvítky jsou slonovinově bílé až žlutobílé, drobné, 2 až 4 mm dlouhé, slabě vonící. Jerlín kvete v červenci až srpnu. V Evropě kvetou obvykle teprve jedinci starší přibližně 15 let. Plod je stopkatý válcovitý lusk, dlouhý 5 až 7 cm.

autor textu i fotografií: Ing. Luboš Jaroušek

KOMPLEXNÍ POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Dobrý den, dovoluji mi, abych vás opět (a naposledy) informoval o stavu vývoji KoPÚ v k.ú Deblín.

O tom, že Vás již v příštích číslech nebudu o stavu KoPÚ informovat prostřednictvím mé osoby, pohovořím později.

V minulém čísle Zpravodaje jsem o KoPÚ článek nakonec neotiskl, i když jsem jej měl nachystán, ale po domluvě s panem starostou a projektantem Ing. Buchmaierem a s Ing. Priessnitzovou z pozemkového úřadu tak neučinil. Především na základě toho, že kontrolní den na Státním pozemkovém úřadě byl až po uzávěrce minulého čísla (14.6.2023) ale i z důvodu, že se neustále vyvíjely procenta souhlasů a nesouhlasů. Měl jsem za to, že v tomto čísle už vám budu schopen podat konkrétnější obrysy vývoje KoPÚ a to především formou již zmíněného procentuálního vyjádření. Ovšem i nyní vám bohužel nemohu podat víc než jen slovní popis dané situace.

Jako nevolený člen Sboru zástupců (zvolený předseda na prvním zasedání = něco jiného) jsem měl především řešit pozemky obecní a být jakýmsi „mostem“ mezi tímto sborem a zastupiteli, kterým jsem předával informace a naopak. Žádnou jinou kompetenci tato osoba nemá a disponuje jedním hlasem při odhlasování záležitostí ve sboru.

Jelikož má profese je geodet/zeměměřič měl jsem za to, že je velice přínosné (ne vždy tomu tak je) mít na tomto postu za městys člověka, znalého dané problematiky. A tak, jak každá soukromá osoba řešila a řeší své pozemky vstupující do KoPÚ, tak můj úkol, byl především prezentovat požadavky městysu na obecní pozemky a obráceně, konzultovat návrhy nového uspořádání obecních pozemků se zastupiteli.

Dne 14.8.2023 na 7. zasedání městysu mělo zastupitelstvo na programu, mimo jiné, schvalovat nové uspořádání pozemků ve vlastnictví obce, opakuji ve vlastnictví obce. A to již upravenou verzí dříve schváleného nového uspořádání, protože pozemky soukromých osob na základě žádosti a vyhovění co největšímu počtu vlastníků, pan projektant neustále měnil, a tudíž se měnily i hranice pozemků obecních. Nicméně schvalovaly se již pouze změněné obecní parcely.

Jelikož obec disponuje v KoPÚ cca 10% výměry (pro schválení KoPÚ je minimum 60%) rýsovala se již v půlce srpna tohoto roku zajímavá čísla a téměř po 5ti letech od zahájení KoPÚ se zdálo, že by se našla tato potřebná procenta pro schválení KoPÚ a práce na KoPÚ by tak mohla přejít do další fáze.

Ještě před tímto zasedáním zastupitelstva byla svolána schůzka nespokojených místních zemědělců s KoPÚ, které jsem se logicky účastnil i já a část zastupitelů včetně starosty městysu. Rád bych ještě jednou a naposledy vyvrátil pár „mýtů“ o KoPÚ:

1. Předseda sboru zástupců nemá kompetentnost ani pravomoc svolávat kontrolní schůzku na základě nespokojenosti soukromých vlastníků a uživatelů půdy. Tuto záležitost si musí dojednat s projektantem, či osobou z pozemkového úřadu, tak jak každá jiná osoba.
2. Odsouhlasení nového uspořádání Vašich pozemků je možné i tím způsobem, že pokud Vám nový stav vyhovuje stačí „neodpovědět“. Neznamená to, jak často z různých směrů slyším, že jde o protiprávní jednání. Vše je legislativně a dle zákona v pořádku a stručně řečeno, komu stav vyhovuje = neodpoví, kdo má výhrady = odpoví zamítavě. Tyto návrhy chodí do vlastních rukou a není možné, aby se k vlastníkově nedostaly. Tento vlastník je ještě navíc několikrát vyzván i pozemkovým úřadem.
3. Nejsme jediný katastr, ve kterém hospodaří zemědělci a dostávají různé dotace, či hospodaří v různých režimech ekologie (to by opravdu KoPÚ neprobíhaly nikde) a tudíž tyto faktory nemají vliv a dají se vyřešit. Nakonec hned na začátku bylo řečeno, že na základě schválení KoPÚ se všechny nájemní i jiné smlouvy ruší, protože již zaniknou parcely, na které jsou tyto smlouvy vázány.

KOMPLEXNÍ POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Vzhledem ke slovním atakům jak na moji hlavu, ale především na adresu pana projektanta KoPÚ Ing. Buchmaiera, jsem se dobrovolně vzdal na zasedání zastupitelstva ze dne 14.8.2023 členství ve sboru zástupců a na mé místo byl na 8. zasedání zastupitelstva zvolen zastupitel Ing. Petr Wagner. Na již zmiňovaném 7. zasedání zastupitelstva prozatím tedy nebylo na základě stížností uživatelů zemědělské plochy schváleno nové uspořádání obecních pozemků a byla opět časově prodloužena KoPÚ.

Nemění to ale nic na mém stanovisku ke KoPÚ a dále budu prosazovat jeho schválení i z důvodu toho, že se podle mého názoru vyřeší, nejen majetkoprávní vztah k novým pozemkům, ale vyčistí se roztříštěnost a nesourodost katastru a vznikne nové přesné mapové dílo pro několik generací. V novém plánu společného zařízení jsou již pozemky v podobě parcel komfortně rozšířené a investičně stavebně zajímavé. Sami víte, jaký je problém např. s parkováním a obsluhností po městysi a obec jako vlastník této infrastruktury by měla být lídrem a významným hráčem pro zajištění všech těchto složek.

Podívejte se prosím na www.cuzk.cz do Nahlížení do katastru na list vlastnictví č. 1. Možná budete překvapeni, co momentálně městys NEvlastní a komu po pozemku jezdíte a užíváte v domnění, že se jedná o obecní pozemky. Stejně tak, kam by se obec nedostala, pokud by neužívala cesty soukromníků.

autor textu: Ing. Klusák Petr

Z HISTORIE NAŠÍ KNIHOVNY – 3.část

V roce 1933 nastoupila na deblínskou Obecnou školu paní učitelka **Jarmila Michnová (1901 – 1977)**.

Paní učitelka převzala starost o knihovnu i čtenáře po odchodu pana řídícího Bučka na odpočinek v roce 1953. Za jejího působení se počet svazků k půjčování stále zvyšoval, ale knihovna se také několikrát stěhovala.

První umístění bylo ve škole u kostela, ale s narůstajícím počtem tříd po zřízení druhého stupně základní školy bylo třeba hledat místo jinde.

A tak byla knihovna v domě č.13 (stará pošta, nyní zbourán), v zadních místnostech budovy Orlovny-kina (nyní nevyužívána) a po otevření nové školní budovy se knihovna vrátila do staré budovy školy ke kostelu (č.32).

V 70. letech paní učitelce pomáhal její manžel, pan učitel František Michna.

V lednu 1977 byla jmenována vedoucí knihovny paní učitelka **Marie Švehlová**, která knihovnu vedla až do roku 2007.

Také za jejího působení se knihovna stěhovala. Nejdříve do zahradního domku u nové školy a v roce 1994 do přízemí zdravotního střediska (bývalé provozní budovy JZD) mimo jiné proto, že počet svazků se ze 166 v roce 1894 zvýšil na více než tři tisíce.

Paní učitelce Švehlové pomáhala v 80. a 90. letech paní Jarmila Koumalová a v letech 2005 – 2007 v knihovně pomáhala paní učitelka Jana Žáková.

V roce 2010 byl v knihovně instalován počítač s připojením na internet k bezplatnému užívání návštěvníky knihovny.

autorka textu: Lubomíra Sojková

Náš fotbal má v době vzniku tohoto textu za sebou 8 soutěžních kol z celkových 26 (13 na podzim + 13 na jaře).

Do sezóny jsme vstoupili velmi slušně vítězstvím 2:1 na hřišti týmu z Popůvek, který ještě loni hrával vyšší soutěž. Následně se zadařilo i v prvním domácím zápase s béčkem Ořechova, na což se nám nepodařilo navázat o týden později s Medlovem (týmem, který jsme loni deklasovali 7:0), se kterým jsme přes zjevnou převahu uhráli bezbrankovou remízu. Radost jsme si spravili vítězstvím na půdě rozjetých Chudčic, abychom za týden před vlastními fanoušky uhráli další výsledek 0:0 s Drásovem. První porážka (0:3) přišla až v 6. zápase proti Říčanům - po Popůvkách druhému týmu, který do naší soutěže sestoupil. Poslední zářijový zápas přišla další remíza 0:0 na vlastním pažitě, tentokrát v derby proti silným Lažánkám, které se nám podařilo herně udolat, proti vyššímu bodovému zisku však stála opět koncovka. Série tří zápasů bez vstřelené branky byla ukončena v Radosticích, kde se nám dlouhodobě nedaří, tentokrát jsme se však po vítězství 3:2 vraceli s cennými třemi body.

Dalo by se říct, že nám úvod nové sezóny vyšel. Po osmi kolech se nacházíme na pěkném 5. místě se ziskem 15 bodů. Za zmínku rozhodně stojí pouhých 7 inkasovaných branek, což z naší obrany dělá druhou nejlepší v soutěži, hned po bodově suverénních Vysokých Popovicích. Méně veselé je to na druhé straně hřiště, kde se podařilo rozvlítnit síť pouze desetkrát - horší je v tomto směru jen poslední Medlov.

Herně se nám daří a náš tým disponuje slušným potenciálem, který se ne vždy daří naplnit. Celkově vzato je průběžné páté místo pozitivní, hlavně zápasy s Medlovem a Lažánkami však měly skončit vítězstvím. Je pak škoda, že lepší výsledky dokážeme uhrávat na hřištích soupeřů, kde se i přes těžký los podařilo vyhrát tři duely ze čtyř. Na domácím hřišti jsme dosud sice neprohráli, ale 3 bezbrankové remízy nejsou ničím, čím by se dalo chlubit.

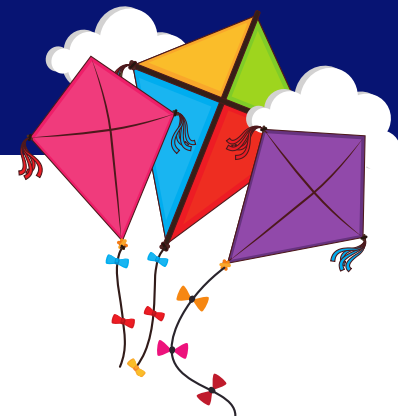
Do konce sezóny nás čeká plno těžkých zápasů, tak věrme, že budeme pokračovat v podobném duchu, ba ideálně ještě zlepšíme výsledkový i herní projev na našem pažitě.

Děkujeme za podporu a fotbalu zdar!

Za oddíl kopané Martin Kondr
autorka fotografie: Kateřina Tretterová

DRAKIÁDA 2023

V neděli 8. října u nás v Deblíně proběhla Drakiáda. Ještě dopoledne to tedy nevypadalo s počasím příliš dobře, ale nakonec nám to vyšlo... i sluníčko se odpoledne ukázalo. Jsme rádi, že ani horší počasí neodradilo děti ani rodiče a přišli si s námi užít podzimní odpoledne. Jako obvykle se šlo napřed pouštět draky a pak už se děti mohly zahřát teplým čajem a opéct si špekáček. Během odpoledne se zabavily u střílení z luku a tvořením podzimních lucerniček. Sladká odměna také přišla vhod... 😊

Těšíme se na viděnou na dalších akcích.

Za TJ Sokol Deblín Jana Koelblová, Jitka Wünschová
autor fotografií: Mgr. Tereza Kružíková

OKÉNKO DO DEBLÍNSKÝCH ZAHRAD

Pěstujeme venkovní, mrazuvzdorné Kiwi jako bohatý zdroj vitamínu C

Kiwi jako ovoce známe všichni z obchodu. Tam se však jedná o trochu jiný druh. Tam se prodává teplomilná aktinidie (kiwi) čínská, jejímuž pěstování se v našich podmínkách nedaří. Její, dá se říci plané druhy nejsou co se týče velikosti plodů a jejich chuti tak zajímavé, ale jsou mrazuvzdorné a dají se tedy v Deblíně bez problémů pěstovat. Mám to doma vyzkoušené. Na půdu a polohu výsadby nejsou nijak náročné. Pokud je však vysadíme k teplé jižní stěně, plody potom mají výraznější chuť. Typem růstu to jsou liany, které se plazí po pergolách, plotech a nebo po zdi stavení, kam sme jim dali mřížku na přichycení. Kromě využití plodů je rostlina vhodná i jako dekorace zahradních stěn a altánů. Jejich plodnost je pravidelná a vysoká. Nejznámější jsou u nás dvě odrůdy. Je to aktinidie Kolomikta a aktinidie Arguta (význačná). V posledních letech se začínají objevovat další novošlechtění, většinou původem ze zahraničí. Jsou to samosprašné odrůdy Issai, Jenny a další. Mohou se pěstovat samostatně. Aktinidie Arguta má oválné plody velikosti většího angreštu a Kolomikta ještě trochu větší o délce 35mm. Plody mají zelenou barvu a nepůsobí nijak zvláště a lákavě. Čím jsou tedy tak zajímavé? Mají až neskutečně vysoký obsah vitamínu C. Žádný jiný ovocný druh včetně citrusů se tímto nemůže pochlubit. Kolomikta ho má ve 100g čisté dužniny až 3000mg! což jsou 3%. Pokud sníte větší hrst syrových plodů, máte na jazyku drsnou chuť, jako byste rozkousali několik tablet celaskonu. Arguta je na tom podobně. Plody jsou na počátku zrání tužší a mají jakoby mýdlovou chuť. Teprve až začátkem října, kdy začnou plody měknout a slupka se scvrkávat, dostávají velmi lahodnou, aromatickou chuť. Pro dobré opylení je vhodné pěstovat obě odrůdy Argutu a Kolomiktu poblíž sebe. Použití plodů v kuchyni se meze nekladou. Většinou se však plody suší, kompotují, nebo se z nich dělají marmelády a džemy.

autor textu i fotografie: Josef Zavřel

zdroj fotografie:

https://static.starkl.com/files/pic/pic_zbozi_det/157140.webp

JAK UCHOVAT PŘES ZIMU ZDRAVÉ OVOCE

Podzim se přehoupl do své druhé poloviny a většinu jablek a hrušek již máme na skladovacích místech pro zimní uskladnění. Letošní úroda byla slabší než v minulých letech. Měla na to vliv nejen loňská bohatá úroda, po které stromy vytvořením listových pupenů potřebují nabrat sílu, ale i nevhodné počasí, které nepřálo opylení květů. Aby nám to málo ovoce vydrželo zdravé a chutné co nejdéle, musíme mu vytvořit optimální podmínky.

Letošní vegetační období svým průběhem naopak nepřálo vývoji houbových chorob, ale jejich vznik na skládkách přesto nesmíme podceňovat. I když máme k dispozici chladný a vlhký sklep, jsou zde další a často významní činitelé, kteří ovlivňují podstatně délku skladování a to jsou fyziologické poruchy plodů a skládkové choroby ve formě různých druhů plísni a hnilob. Fyziologické poruchy plodů můžeme ovlivnit ještě pokud jsou plody na stromě. Patří sem hořká pihovitost plodů (hnědé dolíky pod slupkou), která vzniká na silně zmlazených stromech a při silném přehnojení dusíkem na náchylných odrůdách. Pomáhá postřikem koncem léta Kalkosolem a 1 % ledkem vápenatým. Dále je to Křenčení-hnědá skvrnitost dužniny, kdy se vytvářejí zorkovatělá místa v dužnině kolem jádřince. Je to způsobeno nedostatkem bóru. Na podzim před opadem listů je třeba na list přihnojovat stromy boraxem. Některé odrůdy jako např. Dukát, i jiné trpí sklovitostí plodů, kdy část dužniny a nebo celý plod je jakoby prosáklý vodou. Vyskytuje se při nadměrném přehnojení dusíkem, u stromů vysazených v místě s vysokou hladinou spodní vody a také na silně zmlazených stromech. Skládkové choroby, hlavně různé hniloby způsobují houby, kterým se odborně říká fytopatogenní. Jejich vliv na kvalitu plodů se projevuje kromě hniloby také skládkovou strupovitostí, či zvýrazněním tzv. sazovitosti (plody jsou jakoby špinavé od sazí).

Z hnilob je to hlavně moniliová hniloba. Ve sklepech v tmavém prostředí plody dostanou leskle černou barvu slupky, dužnina je černo hnědá, postižený plod je pevný a nepromáčí okolí. Dotykem rukou se tato choroba nepřenáší na okolní zdravé plody. Takové plody zavčas při pravidelné kontrole odstraníme. Další závažnou a častou hnilobou je zelená, tzv. peniciliová hniloba. Na povrchu plodů se objevují špinavě šedé, nekrotické skvrny v nichž se slupka mírně prohýbá a měkne dužnina. Ta podléhá rychlému kašovitému rozkladu, je vodnatá a místo pod plodem je promáčené. Pozor, tato hniloba se dotykem šíří na okolní zdravé plody! Ty neprodleně už v počátku ze skládky odstraníme! Jak bráníme výskytu skládkových hnilob? Sklepy pravidelně větráme, udržujeme v nich teplotu + 2 až + 5 st.C při vlhkosti 90 - 95 %. Před uskladněním je vhodné je vybělit vápenným mlékem a vysířit zapálením sirných knotů. Bedny a police omyjeme vodou s přidávkou chloraminu a nebo je vystříkáme Savem. A na závěr jednu radu. Nahnilé plody nikdy nevykrajujeme a nekonzumujeme. Houbová a plísňová vlákna jsou prorostlá celým plodem. Takové plody obsahují jed zvaný Patulin.

autor textu: Josef Zavřel

Že v září začíná škola, to není žádným tajemstvím a nikoho to patrně nepřekvapí. Nikoho také nepřekvapí ani to, že první týden školy se příliš obvykle nevěnuje učení, žáci vyprávějí zážitky z prázdnin a škola se tak nějak pomalu rozjíždí.

Slavnostní zahájení, které proběhlo 4. září, to je na jedné straně začátek pro žáky, úplný začátek pro prvňáčky, začátek konce pro deváťáky a konečně, ten úlevný začátek pro učitele. Ti totiž do školy šli již o týden dříve, aby vše nachystali na nový školní rok. A co se dělo? Jakkoliv zní slovní spojení "přípravný týden" tajemně, o nic tajemného se nejedná. Uklízí se, papíruje se, radí se, školí se... Vše je, slovy Bohumila Hrabala, "připraveno jako nějaký orchestrion, do kterého najednou někdo hodí korunu a on začne hrát".

Nám učitelům tento přípravný týden zpříjemnil společný výjezd do Křižanova, kde jsme zakončili léto méně formálně. To ovšem neznamená, že bychom jen seděli u ohně a zpívali, na což večer samozřejmě také došlo, ale že jsme pracovali na tom, jak naplňovat směřování a cíle školy, na tom, jak nastavit spolupráci v rámci 1. a 2. stupně, na prolínání učiva napříč předměty a na řadě dalších provozních témat. Zkrátka na všem, co je potřeba, aby ten školní orchestrion celý rok hrál správně naladěný bez nejmenšího zaseknutí.

A pak přišlo samotné 4. září. Pro prvňáčky začala jejich cesta potleskem, když procházeli nejprve slavnostním špalírem a poté zdobenou branou v tělocvičně, čímž symbolicky vstoupili do bran vzdělání. Při prvním kroku na této dlouhé cestě jim byli oporou deváťáci, kteří budou po celý letošní rok "patroni" našich nejmenších žáků. Nejen prvňáčky a deváťáky, ale i ostatní žáky, učitele, provozní zaměstnance, rodiče, přátele školy a další hosty přivítala v novém školním roce paní ředitelka Mgr. Iveta Štamberová. K jejímu uvítání se připojil i pan farář Mgr. Petr Papoušek, který svoji řeč doplnil i krátkým humorným zamyšlením nad obligátní otázkou "Tak co, děti, těšíte se do školy?" Poslední proslov přednesla paní Markéta Weiglová, předsedkyně KPŠ Kamarád. Ta také stručně představila i některé akce, na které se nejen naši žáci mohou ve školním roce 2023/2024 těšit.

Hned první akcí, která proběhla 8. září, byla zahradní slavnost. Deváťáci nasýtli a napojili návštěvníky a pro děti nachystali několik stanovišť, nechybělo malování na obličej, házení na koš, skládání obrázků, lukostřelba, skákací hrad a řada dalších her a zastávek.

To už se pomalu rozbíhal školní rok. Dokud bylo hezké počasí, některé třídy vyrazily za výukou do okolní přírody. Někteří šli pěšky, jako například prvňáčci na svoji lesní výpravu, někteří dokonce šlápli do pedálů na kole, což byl případ žáků 2. B. Druháci dojeli bez nehody až k rybníku U Myslivny a zpět. Cestou navíc neplánovaně potkali policisty, kteří ochotně rozšířili znalosti dětí o řadu dalších užitečných informací na téma bezpečnost v provozu. Celý první stupeň završil září na Druhých

podzimních olympijských hrách prvního stupně 2023. Žáci prvních, druhých, třetích, čtvrtých a pátých tříd se utkali v tradičních disciplínách, a to ve skoku do dálky, běhu na 60 metrů, vytrvalostním běhu, hodů raketou a v přetahování lanem. Role rozhodčích se ujali šestáci pod vedením paní učitelky Sýkorové, stejně jako olympijští rozhodčí splnily všechny náročné úkoly "ve vší nestrannosti, s úctou k řádům a věrní zásadám sportovního ducha". Na toto povedené sportovní klání navázali o několik dní později třetíci. Třída 3.A uspořádala pro děti z deblínských školek vlastní olympijské hry a 3.B přenesla na sportoviště pod Olymp děti z Maršova. Ty dokonce osobně přivítal s olympijskou pochodní nejvyšší řecký bůh Zeus.

Akcí v září i počátkem října proběhlo velké množství, bohužel není prostor psát do detailu úplně o všech, kdo by však měl ze čtenářů zájem, může si prohlédnout fotky i obsáhlejší popis jednotlivých akcí na stránkách školy.

Jestliže zářijové akce byly určeny našim žákům, případně některé i jejich rodičům, v dalších podzimních měsících se můžete některých školních podniků zúčastnit i Vy. Z těch, na které se můžete těšit v nejbližší době, to jsou tradiční svatomartinský průvod v pátek 10. listopadu a předvánoční dílničky 1. prosince. Přesný časový harmonogram těchto akcí naleznete taktéž na našem webu. Doufáme, že celý letošní školní rok poplyne příjemně prozářený vzájemnou inspirací a prodchnutý společně prožitými dobrodružstvími. Držte nám palce!

autor textu: Mgr. Bc. Jan Krajčirovič
autorky fotografií: Nina Kolegarová, Jana Šnévajsová a Mariana Plevová

Dne 12. října se v MŠ Oranžová uskutečnily podzimní dílničky s rodiči, které v rámci spolupráce s rodinou vedla jedna z maminek paní Tereza Kružíková. Maminky a tatínkové připravili spoustu dobrot, kterých se nejen děti s chutí ujaly. Tématem podzimních dílniček byla výroba skřítky "Podzimáčka". Tvoření skřítky se ujali převážně rodiče a děti jim byly skvělými pomocníky, kdy měly spoustu nápadů, jak skřítku dotvořit. Každý skřítek byl naprosto jedinečný a všichni byli velmi zdařílí. Akce probíhala v pohodové atmosféře, kdy jako bonus tatínkové společně se svými dětmi předvedli prvky akro jógy. Za to sklidili veliký potlesk.

Děti si skřítky Podzimáčky s radostí odnášely domů a při loučení jsme si slíbili, že se potkáme i v zimním čase na další společné dílničce.

autorky textu i fotografií: Mariana Plevová a Eliška Horáková

ZŠ a MŠ Deblín spolu s KPŠ
KAMARÁD a městysem Deblín
Vás srdečně zvou

SVATOMARTINSKÝ
LAMPIONOVÝ PRŮVOD
A SVĚTELNOU SHOW

KDY: V PÁTEK 10.11.2023
V 17.00 HOD

KDE: VYCHÁZÍME OD ORANŽOVÉ
ŠKOLKY PŘES PŘÍČKY NA ŠK. HRŠTĚ
S SEBOU LAMPION (MOŽNO VYROBIT
NA DÍLNIČCE V ZŠ A MŠ)

ČEKÁ NA VÁS:
SVAŘÁK, ČAJ (záloha na kelímek 50,-)
DROBNÉ OBČERSTVENÍ
SVATOMARTINSKÉ PERNÍČKY OD DĚTÍ ZE ZŠ
PŘÍJEZD SVATÉHO MARTINA
SVĚTELNÁ SHOW

pozdávka

Dětský koncert BIBIBUM - 29. 7. 2023

Jménem kulturní komise bychom Vám rádi přinesli vzpomínku na sobotu 29. 7., kdy se v Deblíně konal dětský koncert se sympatickou zpěvačkou BIBIBUM, kterou většina dětských posluchačů zná z YOUTUBE. Před koncertem se přihnala bouřka a nebe se na nás škaredilo, což celou akci velmi zneprjemnilo, ale nakonec vysvitlo slunce a dorazila spousta malých a usměvavých tanečníků a tanečnic. Zpěvačka dokázala rozprout nejen malé, ale i velké.

Děkujeme všem, kteří se zúčastnili a podpořili tak svou přítomností tuto akci. Je pro nás velkou odměnou vidět spokojené úsměvy malých i velkých a dodává nám to chuť organizovat další kulturní události.

autorka textu i fotografií: Mgr. Tereza Kružíková

KULTURNÍ KOMISE DEBLÍN POŘADA
přednášku prof. Josefa Ungera
a jeho kolegů

**„Život středověkého člověka
na vesnici na základě
archeologických výzkumů
zaniklých vesnic na Moravě.“**

**14. 11. 2023
v 18 hod.**

OBECNÍ DŮM
DEBLÍN 320

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ
OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

Vážení spoluobčané,
rádi bychom Vás jménem kulturní komise městyse Deblína pozvali opět na další přednášku prof. Josefa Ungera a jeho kolegů s názvem: „Život středověkého člověka na vesnici na základě archeologických výzkumů zaniklých vesnic na Moravě.“ Přednáška se bude konat v Obecním domě v Deblíně 14.11. v 18 hod. Téma jsme ani v tomto případě nezvolili náhodou, z pramenů totiž víme, že součástí deblínského panství byla řada osad, které již dnes neexistují a které často ani nedokážeme spolehlivě lokalizovat, ať se jedná např. o zaniklé Žďárce, Veselí, Ceblovice u Lažánek, Chvališov u Dolních Louček atd. Přednáška by nám měla poodhalit, jak vypadal běžný den středověkého člověka, čím se zabýval, živil, jak bydlel, jaká byla velikost a hustota osídlení, skladba obyvatel, příčiny zániků některých osad atd.? Dozvíme se mnoho zajímavých poznatků nejen o životě tehdejších lidí, ale také o tom, jak probíhá práce historika, archeologa, jaké moderní metody a postupy ke svému výzkumu používají. Věříme, že přednáška přiláká a osloví občany, kteří si rádi zpřijemní pochmurný listopadový večer poutavým vyprávěním o naší historii.

ZÁJEZD DO ZLÍNA A STRÁŽNICE

Modrá ranní obloha slibovala krásný den. V sobotu 9. září se vypravili Deblíňáci do světa. Ne doslova, jeli na jihovýchodní Moravu. První zastávka byla ve Zlíně. Když se člověk rozhlédne po městě, všude vidí stopy bývalého Baťova impéria, tovární budovy, bytové domy, spoustu zeleně. Na architekturu první republiky navazují i současní architekti. Nejznámější funkcionalistické budovy byly postaveny podle návrhů Vladimíra Karfíka a Františka Lýdie Gahury. Moderní budovu kongresového centra navrhla známá architektka a zlínská rodačka Eva Jiřičná.

Naše prohlídka Zlína začala v Muzeu jihovýchodní Moravy v expozici Princip Baťa: Dnes fantazie, zítra skutečnost. Průvodkyně nás seznámila s historií firmy Baťa od jejího založení v roce 1894 až do znárodnění. Ve vitrínách jsme viděli asi 600 exponátů exotické, lidové, historické a baťovské obuvi. Muzeum se nachází v budově č. 14. Kromě obuvi je tam i expozice Film a Cestovatelství.

Pak jsme přešli k Jedenadvacítce, Baťovu mrakodrapu – symbolu Zlína. Správní budova č.21 byla jednou z prvních výškových staveb v Evropě. Zajímavostí je výtah a zároveň kancelář šéfa firmy Baťa. Dověděli jsme se o všech vymoženostech, které v budově byly zavedeny.

A pak jsme odjeli na další štaci. Strážnice nás lákala na oběd, do skanzenu, na plavbu po Baťově kanálu a navíc na Strážnické vinobraní. Nic z toho jsme si nenechali ujít. Strážnický skanzen je spojen s lidovou kulturou, především lidovým stavitelstvím jednotlivých oblastí Slovácka. Seznámili jsme se se způsobem života a bydlení lidu jak v horských oblastech Slovácka, tak v úrodné části Pomoraví, kde se pěstuje vinná réva. Během roku se ve skanzenu koná řada kulturních akcí, nejznámější je Mezinárodní folklorní festival. Během naší cesty skanzem k nám zazníval z nedalekého náměstí jásot a slovácká hudba. A tak jsme si nemohli nechat ujít radovánky, které ke každému vinobraní patří, burčák, vínko, tanec a zpěv. Na pódiu se střídaly soubory ženské, mužské a dětské. Z jejich projevu se pozná, jak jsou spjati se svým krajem. Ale rozjásané náměstí jsme museli opustit, neb nás čekala plavba po Baťově kanálu. Baťův kanál neboli průplav Otrokovice – Rohatec je historická vodní cesta, která byla vybudovaná v letech 1934–38 v délce 52 km. Remorkéry přepravovaly hnědé uhlí z Ratíškovic do Otrokovic. Dlouhá léta byly snahy, aby se stala součástí propojení Labe, Dunaje a Odry. Válka kanál těžce poznamenala a v době socialismu se provoz zastavil a kanál chátral. Dnes je vodní cesta opravena a slouží k pravidelné nebo turistické dopravě. Naše loď vyrazila na hodinovou plavbu ze Strážnice do Vnorov k soutoku s říčkou Veličkou. Pak jsme se vydali zpět přes Petrov, zámecký park, podél skanzenu do strážnického přístaviště. Strážnice stále jásala, ale my jsme se museli vrátit. Autobus nás vzal přes Kyjov, Bučovice, Slavkov, dál a dál až do Deblína. Za Slavkovem už zapadalo slunce, krása. Den se vskutku vydařil.

replika Tatry 87, se kterou HaZ objeli svět

autorka textu i fotografií: Jarmila Jandlová

Strážnický skanzen

ZÁJEZD DO ZLÍNA A STRÁŽNICE

Baťova kancelář ve výtahu

Strážnické vinobraní

Baťův kanál

ZAPIŠTE SI DO KALENDÁŘE

KULTURNÍ KOMISE ZVE:

- **12. 12. 2023 od 16 hod** na tradiční vánoční posezení seniorů v Obecním domě – k tanci i poslechu hraje oblíbená Maškovjanka

KLUBÍK:

- zveme všechny maminky s malými dětmi na pravidelné středeční "Klubíky", které probíhají v prostorách nové družiny vždy od 9 do 11 hod

ZAPIŠTE SI DO KALENDÁŘE

kulturní komise městyse Deblín ve spolupráci
se ZŠ a MŠ Deblín, SDH Deblín a TJ Sokol pořádá:

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

NEDĚLE 3. 12. 2023
V 16:00 HODIN, NA NÁVSI

VYSTOUPÍ DĚTÍ ZE ZŠ A MŠ DEBLÍN
A SBOR SCHOLALALA

občerstvení zajištěno

HLÁŠENÍ ZÁVAD

Vážení občané,
rádi bychom připomněli, že na nových webových
stránkách městyse Deblín:

www.deblin.cz

najdete kolonku pro hlášení závad. Tudíž, pokud
po městysi narazíte na jakoukoliv závadu, tak
neváhejte a kolonku využijte. Děkujeme

HLÁŠENÍ ZÁVAD

Kde nás najdete?

Pravidelné info a dění v obci můžete
sledovat také na:

- FACEBOOK: Městys Deblín
– kultura, akce, info
- INSTAGRAM: mestys_deblin_info
- MOBILNÍ APLIKACE: V obraze
- www.deblin.cz
- deblinskypravodaj@seznam.cz

DEBLÍNSKÝ ZPRAVODAJ 4/2023

Vydává Městys Deblín, Deblín 43, 664 75 Deblín, IČO: 00281697. Periodický tisk územního samosprávného celku, vychází čtyřikrát ročně. Registrační číslo přidělené Ministerstvem kultury: **MK ČR E 11371**. Redakce a příspěvatelé: Jarmila Jandlová, Ing. Luboš Jaroušek, Mgr. Tereza Kružíková, ZŠ a MŠ Deblín, Ing. Petr Klusák, Jana Koelblová, Martin Kondr, Mgr. Josef Sojka, Lubomíra Sojková, Josef Zavřel.

Číslo 4/2023 vychází v listopadu. NÁKLAD 430 VYTISKŮ. **Uzávěrka Deblínského zpravodaje č. 1/2024 je 9. 2. 2024.**

Připomínky, náměty, nápady, články či fotografie prosíme na e-mail: deblinskypravodaj@seznam.cz.

Na nepodepsané a urážlivé příspěvky nebude reagováno.

Grafická příprava, sazba a tisk: Mgr. Tereza Kružíková a Tiskárna Posekaný.